

9.1. Tiltaksoversikt, bedre innovasjon og samhandling

ID	Tiltak innenfor målområde Bedre innovasjon og samhandling	Beskrivelse
A1	Databehov	<p>Utrede behov og mulige kilder for data. Behovet for data må knyttes til muligheter for å få til nyttige tjenester eller økt kunnskap. Data som samles systematisk allerede bør kartlegges og man bør se etter overførings- eller gjenbruksmuligheter på tvers av sektorer.</p> <p>Etter krav fra ITS-direktivets forordninger og den norske ITS-loven (Lov om intelligente transportsystemer) skal transport- og mobilitetsdata gjøres tilgjengelig for gjenbruk med en standard beskrivelse (metadata) i et nasjonalt tilgangspunkt for hvert land. I Norge er dette tilgangspunktet transportportal.no. Her finnes ulike datasett beskrevet og med lenke til kildene. Både offentlige data (Statens vegvesen, Entur m.fl) og data fra private tjenester skal beskrives her.</p> <p>Vegdataforskriften, som er hjemlet i Vegloven, pålegger Fylker og Oslo kommune innhenting, kvalitetssikring og formidling av data om offentlig veg og trafikken på den. Etter regionreformen er det i gang arbeid med å revidere denne forskriften. Ny forskrift vil gjelde for statlige, fylkeskommunale og kommunale veier.</p> <p>Mobile tjenester med biler, f.eks. hjemmehjelp, renovasjon, avis-distribusjon, matdistribusjon etc. kan tenkes å bidra til datafangst som kan skje automatisk via kommunikasjon med kjøretøyene eller ved systematisk rapportering av bestemte forhold.</p> <p>Eksempler datafangst: Nasjonal vegdatabank (NVDB) for kommunene Geovekst-samarbeidet Kartverkets gratis data</p>
A2	Dataforvaltning	<p>Definere dataflyt, lagring og tekniske løsninger, eventuelt dataportal. Utbedre kvalitet, format, åpenhet og tilgjengelighet. Drøfte med fylkeskommune og evt. Staten om tekniske løsninger og mulig regionalt samarbeid. Beskrive behandling av eventuelle personopplysninger, med hvordan data fanges, behandles, lagres og deles. Referer til bestemmelser i GDPR eller bestemte hjemler.</p> <p>Eksempel: Dataportal Fredrikstad</p>

A3	Hente data fra eksisterende offentlige systemer	<p>Eksempel åpne datakilder: Nasjonal vegdatabank (NVDB) for kommunene Geovekst-samarbeidet Kartverkets gratis data Datakatalogen i Transportportal (beskrivelse av åpne transport-data)</p>
A4	Datafangst fra kommersielle tjenester	<p>Noe kan finnes via datakatalogen i Transportportal. Lokalt gjøre nødvendige avtaler for vilkår og dataflyt samt teste ut aktuelle datasett der det finnes relevante, nyttige data frembrakt av kommersielle tjenester.</p> <p>Eksempel: Sparkesykler (Kilde EnTur)</p>
A5	Beskrive egne datasett med metadata i nasjonalt tilgangspunkt for transportdata (National Access Point – NAP) transportportal.no	<p>Det ligger hjelpesider knyttet til transportportal.no. Om nødvendig kan man kontakte forvaltere av tilgangspunktet. Kontaktdata finnes på portalen.</p>
A6	Behovskartlegging lokalt næringsliv og virksomheter	<p>Gjøre undersøkelse av næringslivets transportutfordringer og deres behov for tiltak. Systematisere forslag om nye løsninger for transport og mobilitet som støtter næringslivet. Det kan være riktig å inkludere behov og ønsker fra andre virksomheter og arbeidsplasser i tillegg til næringsliv.</p> <p>Eksempel: Mye relevant stoff kan finnes i veileder for «Næringsvennlig kommune» fra Innovasjon Norge.</p>
A7	Lokalt innovasjonsforum	<p>Vurdere å opprette et lokalt forum for samarbeid og innovasjon innen smart mobilitet med hensiktsmessig deltagelse. Et utgangspunkt kan være «4helix», bestående av myndighet, næringsliv, akademia og innbyggere. Det kan også være aktuelt å knytte seg til eksisterende nettverk i regionen eller nasjonalt.</p> <p>Eksempel: KS har utviklet et veikart for tjenesteinnovasjon som finnes her.</p>

A8	Initiere sektorovergrepene samarbeid (Smartby)	<p>Etablere samarbeid om bærekraftig mobilitet med etater og kommunale bedrifter med stort transportbehov med sikte på felles løsninger og større bærekraft. Nøkkelen til slikt samarbeid kan være å åpne opp for deling av data som ofte finnes i hver sektor sin «silo». Å åpne slike siloer kan gi gevinster og åpne for nye nyttige tjenester. Under planlegging og utbygging av boligprosjekter eller arbeidsplasser kan det være mulig å påvirke mobiliteten for disse i bærekraftig retning gjennom kontakt og samarbeid.</p> <p>Eksempler: Smart Gjøvik Smartbyen Stavanger Smart byer Norge Smart Innovation Norway Nasjonalt veikart for smarte og bærekraftige byer og lokalsamfunn (DOGA)</p>
A9	Initiere piloter og demonstratorer	<p>Undersøke muligheter for Offentlig-Privat Samarbeid om pilotering for promotering av smart mobilitet og kunnskapsbygging. Vurdere mulig deltagelse i regionale eller statlige initiativer. Det finnes nettverk med partnere fra myndigheter, akademia og industriklynger og med etablert samarbeid om smart mobilitet i by.</p> <p>Eksempel: Smartere Transport Bodø var en av de premierte initiativene i Samferdselsdepartementets konkurranse i 2019. Mye inspirerende stoff å finne her.</p>
A10	Idéutvikling for grønn næringsutvikling	<p>Vurdere f.eks. konkurranser eller idé-verksteder basert på åpne data eller spesifikke målsettinger for å inspirere gründere og utviklere.</p> <p>Eksempel: Innovasjonsfestival Kirkenes</p>
A11	Idékonkurranser for smarte forslag	<p>Aktivisering av innbyggere, skoler, bedrifter i samarbeid med lokale media og f.eks. med bruk av åpne data som kan finnes via åpne datasett i transportportal.no.</p> <p>Eksempel: Smart Mobility Hackaton i Statens vegvesens regi i 2020.</p>